

Moja glasbena zgodba

Moj prvi stik z glasbo je bil že v zgodnjem otroštvu, saj je oče igral diatonično harmoniko in sem ga zelo rad poslušal. Sam sem si zraven poslušanja prepeval. Moj prvi instrument so bile orglice, ki sem jih dobil od očeta za tretji rojstni dan. Kako vanje pihati, da bo prišla iz orglic melodija, sem pozorno opazoval očeta. Po vztrajnem poizkušanju mi je uspelo izvabiti melodijo. Ko smo se leta 1960 preselili iz Rateč na Jesenice, sem bil bližnji sosed Rada Kleča. Ker sem bil vesele narave, sem veliko prepeval in žvižgal. Nekega dne me je slišal Rado Kleč in me povabil k vpisu v Glasbeno šolo. O tem še nisem razmišljal, ker še nisem vedel, kateri instrument bi igral. Namerilo se je, ko sva s prijateljem hodila mimo klavnice, da sva tam videla dva kravja rogova. Naslednji dan sva z njima odhitela h kovaču Milanu Ulčarju, da bi nama »podrejal« na rogu ustnik. Ker je bil njegov brat Vinko poklicni trobentač, je vedel, kako pripraviti rog, da se bo dalo vanj pihati. Seveda, kako se vanj piha, da pride zvok iz roga, nama ni znal nihče pojasniti. Spominjam se, da sem tisto popoldne več ur preživel z rogom in poskušal izvabiti zvok. Po treh urah mi je uspelo držati ustnice tako, da sem izvabil zvok iz roga. Svoje na novo pridobljeno znanje sem prenesel na prijatelja in veselje je bilo nepopisno. Tako sva veselo trobila v rog po bližnji okolici. Za sosede pa verjetno ni bilo prijetno.

Tisto leto je v šolski razred sošolec prinesel pravo trobento. Seveda smo vsi hoteli poizkusiti nanjo igrati. Večini ni uspelo. Meni, ki sem imel že izkušnjo na rogu, je takoj uspelo izvabiti zvok. Vprašal sem ga, kje je dobil trobento. Povedal mi je, da v pihalnem orkestru vabijo mlade k vpisu in da ob tem dobiš tudi instrument. S sošolcem sva po pouku takoj obiskala pihalni orkester, da bi dobila instrument. Godbeniki so se ravno zbirali za vajo, ko je pristopil dirigent Remi Noč in vprašal, če bi rada igrala. Midva sva pritrdila. Opravila sva preizkus posluha s prepevanjem pesmice. Obema je uspelo zadovoljiti dirigenta. Takoj so naju vpisali in v izposojjo sva dobila vsak svoj instrument. Še tisti večer, ko sva se vračala domov, sva zavila na Razgledno pot in takoj začela z igranjem. Moj prvi učitelj je bil g. Karl Ažman, ki je bil klarinetist. Nekaj je vedel tudi o trobenti. To je bilo takrat zame dovolj. Pri njegovih urah pouka mi je bilo všeč, saj je bil vedno prijazen in potrpežljiv. Tudi k nam domov je večkrat prišel in prinesel kakšno novo pesmico, da sva jo z mlajšim bratom, ki je tudi že igral violino,

igrala v duetu. Po nekaj mesecih učenja mi je g. Ažman predlagal, naj se vpišem v Glasbeno šolo, da bom tam dobil več strokovnega znanja. Poslušal sem njegov nasvet in se vpisal v Glasbeno šolo na Jesenicah. Učil me je g. Franc Čelesnik, ki je poučeval violino in trobento. Spominjam se, da o tehniki igranja nisva veliko govorila. Ker pa sem imel zelo močno željo po igranju, mi je to kar samo od sebe uspevalo. Rad sem igral trobento, zato sem ji posvečal veliko prostega časa. Največ sem vadil v godbeni sobi, kar po dve do tri ure. Vendar sem ugotovil, da imam premalo tehničnega znanja za uspešno napredovanje. Tehnično znanje mi je dopolnil prof. Igor Marošević. Kasneje sem se vpisal na Srednjo glasbeno šolo v Ljubljani, kjer mi je svoje znanje predajal prof. Stanko Praprotnik. Hkrati sem pričel učiti na Glasbeni šoli Jesenice, ker je le-ta ostala brez učitelja trobente. Spoznal sem, da potrebujem več glasbenega znanja in zato sem se vpisal na Akademijo za glasbo v Ljubljani na prvostopenjski študij pri prof. Antonu Grčarju. Študij sem uspešno končal leta 1992.

Na Glasbeni šoli Jesenice sem poučeval vse trobilne instrumente. Za trobilce je znano, da imamo najbolj obremenjen sluh. Še posebej sem to občutil, ko sem učil v prostorih Gimnazije. Spominjam se, da v Gimnaziji nisem imel svoje stalne sobe. Umikati sem se moral starejšim kolegom tako, da na koncu nisem imel več kje učiti. Ostala sta mi le še stranišče ali hodnik. Kasneje nam je Gimnazija po dolgem pregovarjanju le dala v najem učilnico. Zadnje leto, ko smo bili še tam, sem imel velike težave s sluhom in dostikrat hodil k zdravnikom na preglede. Ko smo se preselili na Kežarjevo cesto, sem dobil svojo učilnico, ki sem jo lahko zvočno izoliral in mi je bilo bolje. Kljub temu, da je bilo vpisano manjše število učencev, je bila še vedno prisotna prostorska stiska. Vesel sem pa bil, da sem po dolgem času imel svojo stalno sobo, v kateri sem se lahko pripravil na pouk z učenci.

Že kmalu sem spoznal, da je biti učitelj odgovorno delo, ki zahteva veliko predanosti, potrpljenja, strokovnega znanja, prilagajanja, predvsem pa pravilnega in čistega odnosa do učencev in staršev. Poleg verbalne in neverbalne komunikacije obstaja še podzavestna povezanost, ki jo učitelj lahko uporabi. Pomembni sta tudi pozitivna naravnost in stalna spodbuda. Učenje instrumenta nekoč, ko so bili slabi pogoji in malo strokovno usposobljenih učiteljev, je bilo težko, vendar so se kljub temu vsi učenci naučili igranja. Kvaliteta pa je rasla, ko so določeni instrumentalisti v Sloveniji postali vrhunski glasbeniki in so to svoje znanje posredovali mlajšim generacijam.

*Saksofonista Julij Sorgo in Nande Žmitek okoli leta 1930
(foto F. Vilman, fototeka GMJ)*

*Promenadni koncert pihalnega orkestra Železarne Jesenice
v spominskem parku na Jesenicah, 25.5.1979 (fototeka GMJ)*